

Het onvoorwaardelijke Evangelie! – Maarten Luther

Jaargang 1 nummer 7 – mei 1999

Preek

“Zo zij u dan bekend, mannen broeders, dat door Dezen u vergeving der zonden verkondigd wordt.”

Handelingen 13:38

Dit is een evangelie voor zondaren, niet voor heiligen. Het is een evangelie voor hen die zich door de vloek van de Wet getroffen weten; die het leven niet meer door voorschriften van een paus terug weten te krijgen. Een evangelie voor doden, voor hen die in hun dood de stem van de Zoon van God horen en daardoor leven! Leven door het geloof van de Zoon, niet door werken. Het moet aan zondaars bekend gemaakt worden, dat God zo'n evangelie voor hen geopenbaard heeft. De duivel en de paus sidderen en knarsetanden ervoor, omdat hun rijk erdoor verstoord wordt!

Het is altijd een ellendig gevolg van de zonde geweest, dat mensen de influisteringen van de duivel geloven. De joden geloofden de duivel meer dan Mozes en de profeten, daarom wilden zij hun Messias niet geloven. Toen Paulus te Antiochië toestemming kreeg om in de synagoge een woord van troost te spreken, wenkte hij met de hand dat zij aandachtig luisteren zouden. En wat hoorden zij? Een nieuwe leer? Nee, de oude beproefde leer, waarbij men leefde toen er in Rome nog geen bisschop als paus zat. Maar die leer wordt in onze tijd al niel meer geloofd, omdat de mensen net als de joden, de duivel, dat is de paus geloven.

De joden werden getroost met de woorden dat namelijk zij, Israëlitische mannen die de duivel geloofden, tot het uitverkoren volk van God behoorden, voor wie de Messias gekomen was. De aanleiding was dat sommigen van de oversten van de synagoge aan Paulus en degenen die met hem waren, vroegen of zij ook woorden van troost hadden. Daarop wenkte Paulus met de hand en verklaarde hen in het kort de geschiedenis van hun volk, totdat hij hen bewees dat Christus uit het geslacht van David voortgekomen was. En nadat hij dit met onweerlegbare bewijzen aangetoond had, sprak hij de woorden van onze tekst: “Dit zij u bekend, mannen broeders.” Alsof hij zeggen wilde: wij zijn allen uit één stamvader! Bedoelt u Abraham? Ja, maar dat maakt ons nog geen broeders! Adam is onze stamvader en in hem zijn wij één van bloed. En of u nu Israëlitische mannen of christelijke mannen of heidenen bent, wij zijn allen uit één bloed, en dat bloed is zonde voor God; dat bloed is onrein! Hoe kan uit zulk onrein bloed een reine voortkomen? Denk niet dat de paus uit rein bloed gekomen is en dat hij daarom de naam van heilige vader verdient. Nee, hij is uit de vader, de duivel, net zo goed als alle andere nakomelingen van Adam.

Geloof daarom de duivel niet langer, om zoals de paus het leert, door uw goede werken vergeving van zonden te ontvangen. Weet toch dat uw bloed, uw innerlijk, onrein is en dat dus al uw werken onrein zijn. U bent onrein en al wat u doet is onrein, omdat uw bloed, dat is uw leven, voor God een vloek is. Vervloekt zijn dus uw werken. Vervloekt is dus niet die of die vanwege zijn afkomst uit Adam, maar vervloekt zijn wij allen, mannen broeders!

Mannen broeders, noemt Paulus de joden. En dat zijn wij óók omdat wij allen uit Adam voortgekomen zijn. Hier helpt dus geen devotie, geen vroomheid of godzaligheid naar voorschriften van de paus of van bisschoppen, net zo min als van andere ketteren of valse profeten. Allen zijn vervloekt. Wij zijn allen uit de aarde, aards, duivels en in opstand tegen God. En daarom, omdat wij zo zijn, is de eeuwige zaligheid door ons verloren; die kan niet door gebeden, boetedoeningen of goede werken weer verkregen worden. Daarom zij het u bekend, dat door Deze, door Jezus Christus - en niet door de paus of door aflaatverkopers – aan u vergeving van zonden verkondigd wordt.

Er lopen heden ten dage zo veel venters rond met aflaatbrieven en ik vrees dat die handel nog in een andere vorm zal overslaan. Vaak benauwt me de vrees dat er nog méér venters zullen komen met allerlei lasten. Want omdat zij uit onrein bloed voortgekomen zijn, willen de mensen maar niet geloven dat

hun innerlijke bestaan vervloekt is. Het “vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen in het boek der Wet geschreven is”, passen zij op anderen toe. En bovenal geloven zij dat de paus een heilige is! Tussen een heilige en de paus is net zoveel onderscheid als tussen Christus en de duivel.

Wij willen de woorden van Paulus toepassen op onze tijd, en we willen u er uit aantonen:

1. Dat wij gruwelijke zonden hebben, ja geheel zonde zijn.
2. Dat de zonden vergeven zijn en dat wij die vergeving te verkondigen hebben.

1. Wij hebben, ja wij zijn gruwelijke zonde. Wij hoeven u niet te zeggen dat wij zonden hebben; dat wij bijvoorbeeld straatschenderij bedreven hebben, of dat wij onze naasten bedrogen of bestolen hebben. Want deze en meer andere verfijnde gruwelen zijn slechts gevolgen van één zonde. Die ene zonde, waarvan wij u vergeving verkondigen, is onze afval van God. Het is de gehoorzaamheid die wij aan de duivel bewezen hebben, toen hij ons zei dat wij God gelijk zouden worden, als wij van de boom der kennis des goeds en des kwaads zouden eten. Toen hij ons over ‘heilig worden’ sprak en verlichting der ogen beloofde, om goed en kwaad te kennen. Toen wij van de boom aten, waarvan God gezegd had: “Ten dage als u daarvan eet, zult u de dood sterven”, had de duivel ons door zijn verleiding ineens tot dieven gemaakt. En omdat de paus u zegt dat u in kloosters kuisheid en eerlijkheid kunt beoefenen, maakt hij God tot een leugenaar. Daarom moeten de dieverij en ontucht daar nog meer uitbreken, want de paus spreekt God openlijk tegen! En de lust van het vlees wil dat graag, hoewel God u zegt dat u dood bent en dat u het gebod des levens verbroken hebt.

En die zonde bekrachtigen wij door de paus te geloven, die ons leert dat mensen door bidden, boete en goede werken de hemel kunnen verdienen. Wij verharden in die zonde, zolang wij de duivelse leer van de paus geloven. Zolang wij doorgaan met onszelf moeite aan te doen, of tegen de zonde te strijden op een manier die uit het diep bedorven verstand voorkomt. Wij bewijzen juist door onze zogenaamde godsdienst, dat wij midden in de zonde verstrikt zijn. Dat wij van God afwijken en de voorschriften van de duivel opvolgen, die voortgaat met wat hij in het paradijs al leerde aan voorschriften van bidden en nederigheid. Wij dienen de duivel, zolang wij zijn leer opvolgen en de paus, die een trouwe stadhouder van hem is, niet verlaten, om Christus alléén aan te hangen.

Vervloekt is hij die een nonnen- of monnikenkap draagt en er Gode mee denkt te behagen, en al het volk zal zeggen: Amen! Vervloekt zij die een blinde op de weg doet dolen, zoals de paus en alle valse predikers met hun valse leer van werken en heiligheid doen en al het volk zal zeggen: Amen! O, die valse leer, waarmee wij de duivel behagen, houdt de mens in het verderf! De arme mens behaagt de duivel, die door zijn dienaar de paus, tot die goddeloze heiligheid aanspoort, om een mens voor eeuwig te vermoorden.

Daarom geloof geen paus, geen prediker die u niet de volkomen vergeving van zonde predikt. Er zijn in onze dagen veel valse predikers opgestaan die nog erger zijn dan de aflaatkramers! Het zijn degenen die om de eer van mensen of om een broodwinning zichzelf predikant maken. Zij verstaan het woord Gods niet, maar profeteren ijdelheid en leugen. Zij leggen de mensen lasten op die te zwaar zijn om te dragen. Het zijn degenen die niet weten dat hun bloed, dat is hun leven, voor God niet deugt en dat ze daarom als enkel zonde voor God staan.

Zij maken hun zonde nog groter door hun streven dat zij heilig willen leven, wat ze door hun gewaad, hun spraak en gebaren tonen. Alsof God aan zulke duivelse vertoningen een welbehagen zou hebben. Zij begrijpen niet wat het inhoudt: “Zalf uw hoofd en was uw aangezicht, opdat de mensen uw vasten niet zien.”

O, ik vrees dat de wereld nog vol zal worden van zulke predikers, die in hun eigen naam komen, om hun eigen belang te dienen. Zij begrijpen niet dat God predikers maakt, en dat Hij die zowel van arme vissers als van geleerden maken kan.

Een orgeldraaier of een zanger langs de straat die van God geleerd is, is een betere prediker dan dat legioen, dat van universiteiten of van een seminarie komt, al hebben zij ook de grootste geleerden tot leermeesters gehad. Indien God niet hun leermeester geweest is, zijn zij beter geschikt voor komedianten dan voor de kerk van Christus. Want zij verleiden het volk door hun aangenomen autoriteit en strekken door hun praal slechts tot ongerief, nog meer dan gebrandschilderde kerkramen, die het licht belemmeren en de aandacht afleiden.

Men behoort het toch ter harte te nemen, dat God uit stenen Abraham kinderen verwekken kan! Maar ik vrees dat men Gods Woord in de wind zal slaan, en de paus en de bisschoppen weer zal navolgen, om van het predikambt een broodwinning te maken. Om in plaats van Gods gemeente te weiden er alleen maar voor te zorgen dat men lekker eten en drinken kan. En het voor grote zonde houdt als er niet gezorgd wordt dat het gemeste en de wol aan hen gebracht wordt.

O, gruwelijke zonde, die net als de zonde van eigen heiligheid, alleen daaruit voortvloeit dat zij niet geloven dat Adams zonde ook hun zonde is. Dat zij allen met de gehele wereld dood zijn in zonden en misdaden. O, besepte u maar hoe gruwelijk diep u in de zonde leeft, ja dat heel uw wezen zonde voor God is. Dan zou u een geopend oor hebben voor de prediking van het Woord dat vergeving verkondigt. U zou de grote liefde van God opmerken, dat Hij vergeving laat prediken. U zou dan, net als Paulus tot de joden - die de duivel geloven - en tot de heidenen kunnen zeggen: Mannen broeders! Maar nu maakt u uw zonden nog groter, door aan heiligen de broederhand te willen reiken en niet aan zondaren. Terwijl God alleen maar aan zondaren laat verkondigen van Zijn liefde, dat Christus voor hen gestorven is.

Maar het is ook nog een gruwelijke zonde, dat men meent in de gunst van God hersteld te kunnen worden door eigen werken, door bidden, kastijdingen en boete die men zelf verzint of die naar voorschriften van de paus of valse predikers gedaan worden. Het is een gruwelijke zonde vroom te willen zijn voor God en tegelijkertijd voor de mensen of onder de mensen, schijnheilig, bedrieglijk en goddeloos. Voor God echter, is men in de grond van de zaak goddeloos. En erkende men dit maar. Onder de mensen behoort men vroom en oprecht te zijn en niet met bedriegerijen om te gaan. O, Turken en heidenen zijn nog niet zo gruwelijk als zij, die zich christenen noemen. Christenen, die niet willen komen tot de erkenning van Gods gerechtigheid en daarbij met alle vlees ten onder gaan. Het is een grote zonde zichzelf te willen behouden en niet alleen behouden te willen zijn op de manier zoals God behoudt: het behoud zoals Hij ons dat door het Evangelie laat verkondigen.

Waar gaat het heen als men zich niet zuiver aan het Woord houdt? Als men weer begint te geloven in de duivel en de paus, die niet willen dat het bloed van Jezus Christus van alle zonde reinigt! Om hun rijk in stand te houden willen die twee dat de arme mens zich afslooft in voorschriften van werken, waarmee zij naar de hel gaan.

Daarom zeg ik: gelukkig volk dat zonde heeft, dat weet helemaal zonde te zijn! Een volk dat overtuigd is van het feit dat er voor hen op de aarde geen middelen zijn die de zonde kunnen wegnemen. Dat allen die het geprobeerd hebben vervloekt zijn, als zij hun pogingen niet hebben opgegeven. Die geen zonde heeft, behoeft geen vergeving. De paus noemt men heilige vader; dat is al zijn veroordeling. Allen die zijn raad om van de zonde af te komen opvolgen, zullen de vergeving door het bloed van Christus niet deelachtig worden. Tenzij de overtuiging ontstaat dat alleen het bloed van het Lam baten kan. Eeuwig verdoemd zijn allen die dat bloed niet rein genoeg achten! Zij zullen met de paus en al zijn volgelingen door de duivel in de hel uitgelachen worden. Daarom mens, verlaat de mens der zonde, de zoon des verderfs!

2. Nu wil ik u aantonen dat de zonden vergeven zijn en dat die vergeving verkondigd moet worden. "Zo zij u dan bekend mannen broeders, dat door Deze u vergeving der zonden verkondigd wordt."

De duivel heeft de mens zo opgeblazen dat die mens vol eigen wijsheid is. Hij wil het in natuurlijke zaken niet alleen beter weten dan zijn gelijken, maar bovenal verheft hij zich in zijn waanwijsheid boven God. Hij weet alles veel beter.

Al zegt God duizendmaal: "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde", en al leerden de apostelen dat de zonden vergeven zijn, toch komt de mens met zijn eigen heiligheid: 'God zal Zijn liefde betonen als wij eerst beginnen ons tot Zijn liefde voor te bereiden. De zonde zal vergeven worden als wij vlijtig bidden en de voorschriften van de paus of van andere geestelijke raadgevers opvolgen'. Die neiging zit in ons aller hart.

Als wij er blind voor blijven, gaan wij zo ver met die leer, dat zij van geslacht tot geslacht voortgeplant wordt. De leer "Dat God Zijn liefde jegens ons bevestigd heeft, dat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren", keren wij om; wij zeggen: 'God zal Zijn liefde betonen aan een ieder die Hem begint te voet te vallen.' Ofwel: 'Hij bevestigt Zijn liefde aan heiligen, aan hen die

geen zondaars zijn.’

Wij ergeren ons echter niet aan de leer van de duivel. Wij vinden die naar ons oordeel veel aannemelijker dan de leer van Christus. De duivel, dat weten wij wel, leert heiligheid van het lichaam, van de ogen, van de gebaren, in de kleding en in al wat uiterlijk is. Hij heeft de paus een driedubbele kroon gegeven en hem ‘heilige vader’ genoemd, opdat de mens die de duivel gelooft hem voor de hoogste heilige zou houden. En ik vrees dat er nog een tijd zal komen dat velen hem weer zullen navolgen, wanneer de gezonde leer door de macht van dwaalgeesten verdrongen zal worden. O, wat zullen er dan duizenden door zelfheiliging en door voorschriften van het verstand tot allerlei dweperij vervallen!

Want het zal niet meer geduld worden wat de apostel zegt: “Ik verkondig u door Deze, namelijk door Jezus Christus, dat u vergeving der zonden ontvangen hebt.” Zij zullen de hele raad Gods tot zaligheid verdraaien, en zullen zich ook verzetten tegen het: “Alzo lief heeft God de wereld gehad.” Zij zullen liever willen dat er geschreven stond:

“Alzo lief heeft God de joden gehad”, want dan zouden zij daaruit kunnen afleiden, dat die liefde onder het Nieuwe Testament alleen op christenen van enige betekenis doelde: op bekeerde christenen. Zonder te begrijpen, dat juist zij, die Gods Woord alléén laten gelden en dat zonder spitsvondige opmerkingen geloven, bekeerde christenen zijn.

Maar, zal wellicht deze of gene vragen, ‘wat zijn dan bekeerde christenen, die Gods woord onvoorwaardelijk geloven?’ Het zijn degenen die weten en geloven dat hun bloed, met dat van de gehele wereld, onrein is voor God en zich daarom niet boven deze wereld willen verheffen.

Zij zijn allen onderscheiden van de paus en van allen die menen dat zij niet tot de wereld maar tot de heiligen of geestelijken behoren. Onderscheiden van hen, die menen dat zij door hun werken of boetedoening van de wereld afgescheiden zijn. Maar ik zeg u ronduit dat deze zogenaamde heiligen geen deel kunnen hebben aan de zuivere prediking van de vergeving van zonden. De vergeving van zonden is geen systeem, dat de mens zich kan toeëigenen. Maar het wordt u verkondigd dat zij aangebracht is door Jezus Christus. De vergeving van de zonde wordt dus niet geschonken door een paus of priester! Zij is door Jezus Christus geschonken aan alle uitverkorenen! En u bent een uitverkorene, omdat tot u de blijde boodschap van de vergeving van uw zonden gebracht wordt. Tenzij u tot de heiligen of tot de aanhangers van de paus zou willen behoren. Er wordt u niet gevraagd of u de vergeving van zonde wilt aannemen. Ook wordt er niet gezegd dat u er iets voor doen moet. Zij wordt u verkondigd!

Het wordt u luid toegeroepen: “Ontwaakt gij die slaapt en sta op uit de doden en Christus zal over u lichten!” Of wilt u in de slaap van uw zonde voortsluimeren? Uzelf geruststellend met de gedachte dat u al ontwaakt bent; dat u al een plaats onder de heiligen verkregen hebt; dat uw dagelijkse gebeden - die u toch maar pevelt - bewijzen dat u van de wereld afgezonderd bent?

Wilt u tot de wereld behoren om daar temidden van uw familie en uw medemensen te betonen dat u met al het uwe geen waarde voor God bezit? Dan mag u zich verheugen in de blijde boodschap, dat u door Jezus Christus vergeving van zonde verkondigd wordt. Maar als het u te min is om onder de noemer ‘wereld’ gerekend te worden, dan kan de verzoendag - die God bevolen heeft dat de joden die elk jaar zouden vieren - u geen vertroosting aanbrengen. Die jaarlijkse dag is overgegaan in één dag, namelijk de dag waarin u nu leeft!

U leeft nu in de grote verzoendag. U, die met al uw nakomelingen van God afgevallen bent. Gelukkige mens die dat gelooft en Gode het loflied aanheft voor zijn verlossing! Die dag, ja het heden waarin u de stem van God hoort, is voor u het bewijs dat God alléén waarachtig is. Dat Hij de verkondiging van de vergeving van uw zonden niet aan voorwaarden verbindt. Maar dat Hij, zónder naar een offer van uw hand om te zien, u verkondigt dat door Jezus Christus de vergeving der zonde verworven is.

Wat is u nu nodig, o mens!, om u van die weldaad te verzekeren? God heeft het Zijne gedaan! Hij is om de onveranderlijkheid van Zijn raad te bevestigen met een eed daartussen gekomen en heeft gezegd: “Waarlijk zegenende zal Ik u zegenen!” Dat wil toch zoveel zeggen als: terwijl Ik al de zegeningen tot uw eeuwige gelukzaligheid in Mijn vredesraad vastgesteld heb, zal Ik voortgaan om u die zegeningen met een daad te bevestigen. Ik geef Mijn enige geliefde Zoon over in uw plaats, om aan Hem het strenge recht der wet uit te voeren, opdat zo door Hem het recht van de wet ook in u

vervuld zij.

Daarenboven bevestig Ik dat met een eed. Gods eed moet dus een einde maken aan al het tegenspreken. Zijn eed moest u tot de overtuiging gebracht hebben dat de voorschriften van de paus bevelen des duivels zijn, die gehele koninkrijken verwoesten. Dit, omdat zij zo'n nasleep hebben dat de volgende geslachten wéér onder zijn heerschappij zullen komen. En wee die landen en volken waar de paus zijn rol speelt! Zij zullen eindigen met verwoesting en ondergang. Daarom vrees ik voor allerlei menselijke voorwaarden, waarmee men de mensen van de waarachtige woorden des levens terug doet deinken. Ik vrees dat men over heiligheid van de ogen, van handen en voeten zal gaan prediken, en zo het pausdom weer zal bevorderen.

Meent u dat u eerst moet strijden en worstelen volgens voorschriften van menselijke vroomheid, om daaraan het recht te ontlennen dat de vergeving ook u aangaat? Daardoor grijpt u in in het werk van Jezus Christus! Door dat te beweren acht u Zijn strijd onvolkomen. U meent dat Paulus raast, als hij u toeroept: "Mannen broeders, het zij u bekend dat door Deze u vergeving der zonde verkondigd wordt." Is het dan niet duidelijk, dat zij die u op een andere wijze vergeving van zonden verkondigen, de vreselijke vloek van God over zich halen?

Is het u dan nog niet duidelijk dat de paus en al de valse profeten vervloekt zijn, omdat zij Christus voor u willen bedekken? Zij allen zijn dienstknechten van de duivel, die vrezen dat u Christus alleen zult aanhangen en zo één geest met Hem zult zijn. Hij wil u maken tot vrome volgelingen en geestverwanten van hen die vrije genade vijandig bestrijden. Opdat het rijk van de duivel met allerlei papen en monniken in stand zal blijven.

Alles wat u dus tot uw behoud wilt aangrijpen, is vergeefse arbeid, want Jezus heeft een volkomen werk ten uitvoer gebracht. Hij heeft de wet van God die u vertreden hebt, geheel volbracht en alzo God een volkomen voldoening geschonken. Hij heeft dat niet voor Zichzelf gedaan, maar voor u, mannen broeders. Voor u die uit Adam voortgekomen bent! Of denkt u geen deel te hebben aan het onreine bloed van Adam? Denkt u, zoals de paus leert, door het beklimmen van de Pilatustrap te Rome vergeving van zonde te kunnen ontvangen? O, dan bent u verdoemd en zult u in eeuwigheid net zo min als de paus, deel hebben aan de eeuwige heerlijkheid, die God in Zijn Zoon bereid heeft voor degenen die Hem vrezen. "Want die niet gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet gelooft in de Naam van Zijn eniggeborene Die Hij gezond heeft." "Want God heeft Zijn Zoon niet gezond in de wereld, opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar behouden." En om die reden liet Hij door de Apostel u vergeving van zonden verkondigen.

De duivel, de geslagen vijand van het rijk Gods, is de grootste dwaalleraar. Hij gebruikt zijn invloed om de wereld onder de macht van de paus te houden. Al is het maar dat hij onder een andere vorm zijn leer in stand kan houden. Hij zoekt uw oren te sluiten voor de verkondiging dat uzelf een koninklijk priesterdom bent, een heilig volk, een verkregen volk. Om de deugden te verkondigen van Degene Die u geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Die prediking is uit God, opdat u de paus en al de priesters zou laten varen. Zij leggen u lasten op, te zwaar om te dragen en zichzelf roeren die met hun vingers niet aan.

Mannen broeders! u bent tot vrijheid geroepen; alleen gebruik de vrijheid niet tot een oorzaak voor het vlees! Laat uw eigen godsdienst varen; verlaat de pauselijke aflaten en bedriegerijen. Streel uw zinnen niet met de gedachte dat u Gode behagen kunt als u iets doet dat er als ware godsdienst uitziet. Want de duivel weet niets beters om u van de vergeving van zonden af te houden, dan door heiligheid te bedrijven. Gun uw vlees geen rust, door het de waan te ontnemen dat het geestelijk is! Dat het de godzaligheid volmaakter geleerd heeft dan anderen. Paulus roept de joden toe: "Mannen broeders, dit zij u bekend, dat door Deze u vergeving der zonde verkondigd wordt."

Er is dus geen grotere godzaligheid dan zich hoegenaamd niets in te beelden, maar slechts te geloven dat de vergeving van zonden door Jezus Christus niet voor anderen, maar voor u verworven is! Want alleen hij, die zichzelf mishaaft is er deelgenoot van. Alleen zij die geloven dat Hij, Die de vergeving van zonden teweeg gebracht heeft, waarachtig en getrouw is en dat alle mensen leugenachtig zijn. Want zij zijn met de gehele wereld uit de vader der leugenen, die een mensenmoeder was van de

beginne.

Ik beantwoord nog eens de vraag wat er nodig is om u te verzekeren dat de apostel ook u bedoelt met de woorden 'dat door Jezus Christus u vergeving van zonden verkondigd wordt'.

Het is duidelijk dat u moet weten, dat u niet alleen zonden, gruwelijke, hemelgerende zonden hébt, maar dat u met uw hele wezen zondig bent voor God. Dat u dus de hoop op zelfbehoud, de hoop om door enig werk van uw zonden verlost te worden, moet opgeven. U moet geloven dat de paus met zijn hele aanhang zonde voor God is. Dat hij uit de duivel is, uit de vader der leugenen die een mensenmoorder van de beginne is, en daarom ook zelf een mensenmoorder is door de mensen van Christus af te houden. U moet overtuigd zijn dat het met u voor het gericht Gods zo gesteld is, als met één, wiens zaken als gevolg van een faillissement hopeloos zijn.

Er is immers voor iemand die alles er doorgebracht heeft, geen herstel meer mogelijk. Tenzij zich een ander aandient om hem te redden, zijn schulden te betalen en bovendien zijn verloren zaak weer geheel in de vorige staat terug brengt!

Zo is nu in de hemel alles hersteld voor allen die weten en bekennen dat zij alles verloren hebben. Omdat Jezus Christus zich vrijwillig in uw hopeloze toestand heeft begeven, ja de straf heeft gedragen, die u zich door moedwillige ongehoorzaamheid op de hals gehaald hebt. En de Vader in de hemel, Die geen welbehagen kon hebben in uw hopeloze toestand, had een welbehagen in de losprijs van Zijn geliefde Zoon! Die losprijs was Zijn Bloed, dat Hij voor ú uitgoot, omdat u in uw stamvader Adam onrein was en onder de last van de eeuwige toom van God moest vergaan.

O zondaars! Reinigt uw harten en handen van al uw dodelijke inbeeldingen, als zou u toch nog door een enkele zucht iets vermogen. Werp u in de nood van uw ziel zonder schroom op het Altaar Christus. Dan zult u uw lichamen gesteld hebben tot een Gode welbehaaglijke offerande, welke is uw redelijke godsdienst. En u zult de gerechtigheid en heiligheid van Hem om niet deelachtig geworden zijn. Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde, en in der eeuwigheid! Hij zond Zijn apostelen niet uit om alleen aan de joden, maar ook aan de heidenen bekend te laten maken, dat door Hem de vergeving der zonde tot hen gekomen was. Die door hun werken gerechtvaardigd zoeken te worden, zijn allen vijanden van de genade. Maar u, mannen broeders, die weet en gelooft geen andere waarde te bezitten dan dat u uit één bloed, het bloed van Adam bent voortgekomen en daardoor voor God niet deugt, u zij heden bekend - dat door deze Jezus, Die door de paus en alle farizeeën verloochend werd - vergeving der zonde verkondigd wordt! Amen.